

ОДЛУЧАН ОДГОВОР 2009

Председник Републике Србије Борис Тадић одао је признање командном кадру и свим припадницима Војске Србије и Министарства унутрашњих послова након реализације вежбе која је показала изузетан потенцијал безбедносних снага Србије и изразио задовољство што је изнађен нови капацитет у заштити безбедносних интереса земље

дružена тактичка вежба са бојним гађањем „Одлучан одговор 2009“ изведена је у периоду од 25. септембра до 11. октобра на Пештерској висоравни. Главном делу вежбе, у коме су обједињени сви најзначајнији садржаји, присуствовали су председник Републике Србије Борис Тадић, заменик председника Владе Србије и министар унутрашњих послова Ивица Дачић, министар одбране Драган Шутановац, министар рада и социјалне политике Расим Љајић, министар без портфеља Сулејман Угљанин, начелник ГШ ВС генерал-потпуковник Милоје Милетић, начелник Штаба Војске Црне Горе генерал-мајор Драган Милосављевић, начелник Здруженог генералштаба ОС БиХ генерал-пуковник Миладин Милојчић, изасланик начелника ГШ ОС Републике Турске бригадни генерал Шенол Алпарслан, чланови Одбора за одбрану и безбедност Скупштине Републике Србије, полазници Школе националне одбране Војне академије, представници локалних самоуправа из општина западне Србије, представници војнодипломатског кора и бројни гости.

Замисао вежбе

На вежби „Одлучан одговор 2009“ учествовало је око 1.200 припадника Друге бригаде Копнене војске, Специјалне бригаде, Мешовите артиљеријске бригаде, Бригаде везе, Петог батаљона војне полиције, 246. батаљона АБХО, 98. и 204. авијацијске базе, Специјалне антитерористичке јединице и Жандармерије МУП-а Републике Србије. Вежбом је руководио заменик

команданта Здружене оперативне команде бригадни генерал Милан Мојсиловић, док је јединицом која је изводила вежбове активности командовао командант Друге бригаде Копнене војске пуковник Душан Стојановић.

Министарство одбране Републике Србије и Генералштаб Војске Србије планирали су извођење здружене вежбе на терену са бојним гађањем, као један од тежишних задатака Војске Србије у 2009. години и са циљем да се увежбају и провере способности штабног рада и рада јединица Војске Србије у теренским условима и при извођењу бојних гађања наменских тактичких снага у извршавању задатака прве мисије. Носилац планирања, развоја концепта,

Борис Тадић, председник Републике Србије

ОДГОВОР НА БЕЗБЕДНОСНЕ РИЗИКЕ

Председник Републике Србије Борис Тадић подвукао је да у последњих двадесет година нисмо имали овако велику и комплексну вежбу, која сведочи о изузетној способности наших безбедносних структура.

– Вежба се одржава у безбедносном контексту, који је за Србију веома значајан – рекао је Борис Тадић. – Треба још једном истаћи да је за Србију главна безбедносна претња настала након нелегалног проглашења такозване независности Косова. Србија пажљиво сагледава све безбедносне ризике који након једног таквог противправног акта настају. Било је од велике важности да се, после тешких догађаја који су урушавали нашу безбедност деведесетих година, подигне кредибилитет земље. То је корак по корак чињено, тако да данас Србија поново јесте уважен чинилац међународне политике, што укупно подиже не само наш међународни политички кредибилитет већ и потенцијал и способност да бранимо наше легитимне националне интересе и одбранимо нашу безбедност.

Председник Републике рекао је и да ће се након усвајања стратешких докумената у Скупштини Србије наставити рад на реформама оружаних снага. Према његовим речима, та реформа треба да укључи не само модернизацију технике и обуке већ и обезбеђивање најбољег стандарда за припаднике Војске и МУП-а.

– Само Србија која је део решења проблема, а не проблем по себи, може ефикасно бранити властите интересе у домену безбедности – нагласио је председник и додао да је Србија данас чланица програма Партнерство за мир, а у најскорије време ће отворити канцеларију у Бриселу. – Србија је земља чији је парламент усвојио документ о војној неутралности, и то је чињеница коју ћемо

увек имати на уму. Истовремено ћемо водити активну безбедносну политику, сагледавати све безбедносне процесе у региону и у складу са тим процесима доносити одлуке о суочавању са постојећим и будућим безбедносним претњама и ризицима.

Председник Републике је посебно нагласио да је наша првенствена обавеза одбрана територијалног интегритета, целovitости и суверенитета наше земље и да је она тесно повезана са испуњавањем наших међународних обавеза, како у домену међународног права, тако и учешћем Србије у међународним мировним операцијама. – На тај начин подижемо политички кредибилитет и само тако можемо бранити своје границе свом снагом и рачунати на међународну подршку. Србија никад више не сме бити изолована, а демократија у Србији јесте високореспектован међународни чинилац и обезбеђује да грађани наше земље дају подршку безбедносним и одбрамбеним реформама. То подиже потенцијал Србије да се бори за очување властитог интегритета на међународном плану, али и да се бори против свих форми организованог криминала, угрожавања имовине и интереса грађана. Тако конципирамо нашу безбедносну политику, тако ће бити и убудуће – рекао је Борис Тадић и захвалио припадницима Војске, полиције и локалне самоуправе на вежби која је показала, како је подвукао, изузетан потенцијал наших безбедносних снага и изразио задовољство што је на вежби исказан нови капацитет у заштити безбедносних интереса земље. Он је захвалио и представницима међународних институција који су својим присуством показали да је Србија незаобилазан чинилац стабилности у југоисточној Европи и да је демократија у Србији предвидив политички чинилац на који свет може рачунати.

Тадић је на крају оценио да су припадници Војске и Полиције показали да имамо изузетан безбедносни потенцијал да одговоримо на сваки изазов.

припреме и организације здружене вежбе био је тим Генералштаба Војске Србије, који је формирала Здружена оперативна команда ГШ ВС, а вежба је реализована у командама оперативног и тактичког нивоа у оквиру здружене операције. Процес планирања трајао је три месеца и обухватио је више планских конференција и радионица. У процес планирања и реализације укључени су и састави МУП-а, што је значајно проширило карактер и квалитет вежбе.

Динамички план реализације вежбе обухватио је три фазе – довођење снага, извођење здружене операције и деангажовање снага. У фази довођења снага, људство и борбена техника стизали су у зону операција из неколико путних правца, у складу са оперативним задатком и додељеном мисијом, и уважавајући задато време и капацитет комуникација. Здружена оперативна команда је као команда вежбе задејствована 28. септембра. Квалитетним спровођењем цивилно-војне сарадње створени су, заједно са локалном самоуправом и становништвом, повољни предуслови за извођење вежбе.

– За Пештерску висораван определили смо се због просторних могућности – каже руководилац вежбе бригадни генерал Милан Мојсиловић. – Ми немамо доста развијене полигоне, који омогућавају овакав начин извођења вежбе. Пасуљанске ливаде су простор који се

Драган Шутановац, министар одбране

ВИСОК НИВО ОПЕРАТИВНИХ СПОСОБНОСТИ

Министар одбране Драган Шутановац рекао је да вежба „Одлучан одговор 2009“ представља круну свега што је Војска радила током протекле године и подсетио да су недавно реализоване и вежба „Дипломац“, међународна војна вежба MEDCEUR, аеромитинг „Батајница 2009“ и ваздухопловна вежба са румунским ваздухопловним снагама.

Он је оценио да је вежба приказала висок ниво оперативних способности Војске Србије и интероперабилност полиције и Војске. Министар је изразио и захвалност локалној самоуправи и посматрачима из иностранства, истичући да Србија жели да сарађује са свим безбедносним структурама у региону. Поред тога, министар је рекао да ће, као наставак цивилно-војне сарадње са грађанима који живе на Пештеру, инжењеријске јединице Војске Србије на том простору изградити пут у дужини од пет километара.

максимално користи, али он има своје лимите, поготово у погледу употребе ваздухопловних снага. Није добро да се вежбе са високим степеном ризика стално изводе на истом месту. Треба обучити наше војнике, подофицире и официре и на такву врсту терена, који карактеришу велика надморске висина и крашко земљиште.

Према тактичкој претпоставци вежбе, замишљене противничке снаге започеле су угрожавање територијалног интегритета наше земље провокацијама и пограничним инцидентима, уз упоредне терористичке акције у дубини територије. У складу са насталим околностима, председник Републике Србије донео је одлуку да снаге Војске Србије и МУП-а изведу здружену операцију. Активности на вежби одвијале су се у реалном времену и показале су ефикасно садејство различитих родова и служби Војске Србије и састава МУП-а Србије у извођењу борбених дејстава. Током вежбе коришћена је бојна муниција, а своје ватрене способности доказали су припадници ловачко-бомбардерске авијације, хеликоптерских јединица, оклопних и пешадијских састава, артиљерије и специјалних

снага. Чак двадесет тона челика избачено је за време трајања вежбе из авиона, хеликоптера, тенкова, топова, вишецевних лансера ракета, „маљутки“ и различитог пешадијског наоружања. Успешно изведена одељењска, посадна, водна и батеријска бојна гађања представљала су услов да поједини састави иду даље у ток вежбе, а чланови контролног апарата за евалуацију командних структура и рад јединица могли су само да закључе да је минималан број од 250 задатих циљева остао непогођен.

Нови концепт управљања обуком

Нема сумње да је здружена вежба на терену „Одлучан одговор 2009“ највећа вежба Војске Србије у последњих неколико година, која се посебно издваја системским приступом, динамиком и начином извођења. То је прва вежба која се изводи по новом концепту управљања обуком, који је имплементиран као системска вредност у 2009. години и прилагођен новој организацијској структури.

– Тај концепт нас води да увежемо организацијске софтвере и обуку, која треба да буде одређени производ оперативних способности јединице – наглашава генерал Мојсиловић. – На терену се у суштини види моделовани систем употребе Војске, где је борбена организација прилагођена фиктивном противнику. Наиме, у моделованим снагама дефинисане су копнена и ваздухопловна компонента и компонента за специјална дејства, које су потчињене Здруженој оперативној команди. То је нова организацијска вредност.

**Ивица Дачић, заменик председника Владе
и министар унутрашњих послова**

ЈЕДИНСТВЕН СИСТЕМ БЕЗБЕДНОСТИ

Према речима заменика председника Владе Републике Србије и министра унутрашњих послова Ивице Дачића, вежба на Пештеру је показала да у Србији постоји јединствен систем безбедности. Он је истакао да су Војска и полиција способне да испуне своје уставне обавезе и надлежности.

**Генерал-потпуковник Милоје Милетић
начелник Генералштаба ВС**

РЕЗУЛТАТ ПРОФЕСИОНАЛИЗАЦИЈЕ

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић нагласио је да је данашња вежба, у ствари, први резултат професионализације и још једна потврда да реформа система одбране иде у правом смеру.

Вежба на Пештерској висоравни као да је успоставила нове стандарде за извођење вежбовних активности у Војсци Србије. Ваздухопловне снаге одавно нису у већем обиму употребљаване, а на вежби је виђен спој Ваздухопловства и Копнене војске као ретко када раније. Ваздухопловне јединице биле су потчињене заменику команданта Здружене оперативне команде и употребљавале су се по његовом наређењу – за остваривање превласти у ваздушном простору, ватрену подршку јединицама на терену и стварању услова да Копнена војска савлада простор на брзи начин.

Нова доктринарна решења у здруженим активности забележена су и деловањем у пракси команде стратегијског нивоа, која је са свог истуреног командног места (на директној вези са начелником Генералштаба ВС) командовала снагама у операцији. Када се говори о командовању додељеним снагама, треба истаћи да је први пут у теренским условима задејствована функција телекомуникационог информатичког обезбеђења по савременом дигиталном радио-релејном систему. Успостављене су све врсте телекомуникационо-информатичких сервиса са високим нивоом квалитета, а Генералштаб и команде оперативног нивоа имале су могућност да успоставе видео-телевизијску конференцијску везу. Захваљујући тако високом нивоу успостављених комуникација, руководилац вежбе је имао могућност да командује и употребљава војску на читавом простору Републике Србије, па чак и да прати делатности снага које су ангажоване у мировним мисијама у Конгу, Чаду, Либерiji и на Обали Слоноваче.

По речима генерала Мојсиловића, нижи нивои командовања максимално су стављени у функцију, док се у реализацији вежбе ишло од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем.

– Пријатно сам изненађен иницијативом нижег командног кадра – каже генерал Мојсиловић. – Јасно је да је професионални састав опредељен да своје задатке извршава у духу тактичких начела, поштујући наређења и команде претпостављених. Здрава је клима, морал је на високом нивоу. Тек ћемо имати детаљне анализе, али се већ сада може рећи да су механизовани и тенковски састави, хели-

коптерске јединице и авијација изузетно добро радили.

У разговору са војницима и старешинама види се да су и на њих добар утисак оставили примена теорије у пракси, самосталност у раду, тимски дух и добри услови смештаја у теренским условима.

Командант вежбе пуковник Душан Стојановић имао је пред собом сложен задатак и обавио га је на најбољи могући начин. Треба нагласити да је Друга бригада КоВ у протеклом периоду имала два тима – један који изводи вежбовне активности на привременом полигону Пештер и, други, који реализује дневне задатке, усмерене пре свега према Копненој зони безбедности и обуци.

– Припадници Друге бригаде чине највећи део копнене компоненте здружених снага – истиче пуковник Стојановић. – Задовољан сам припремама у командама и јединицама бригаде. Све активности смо разрађивали у складу са тактичким начелима. Нисмо имали никаквих проблема у вежбовним активностима. Здравствено стање војника после доласка на логорску просторију из дана у дан бивало је све боље. Показало се да обуку треба реализовати у условима, у којима војници, поред тактичке оспособљености, морају да прикажу и елементе психофизичке изграђености.

Пуковник Стојановић посебно наглашава допринос логистике и инжењерије Друге бригаде у стварању добрих услова за реализацију вежбе. Инжењеријска јединица ће одмах после завршетка вежбе наставити са радом на Пештерској висоравни. Наиме, Министарство одбране је желело да, након деангажовања јединица са простора Пештера, остави нешто на овом простору што ће користити народу. Донета је одлука да се изгради пут у дужини од пет километара, што на својеврстан начин потврђује добре и коректне односе Војске и цивилних структура.

Тако је на најлепши могући начин завршена вежба „Одлучан одговор 2009“. Треба нагласити да је у последња три месеца више од 2.000 припадника Војске било ангажовано на вежбовним активностима. То је импозантан податак, који представља најбољи доказ да обука и изградња оперативних способности Војске Србије имају приоритет и тежиште у укупној реформи Војске Србије.

Зоран МИЛАДИНОВИЋ
Снимимо Душан АТЛАГИЋ